

ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ Генерал Тошево	
ВХОДАЩ №	48
ДАТА	15.01. 2016г.

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“
по професионално направление 6.2. Растителна защита,
научна специалност Растителна защита (фитопатология) обявен в ДВ бр. 63от
24.07.2015 год. с кандидат гл. ас. д-р Ваня ДимитроваИванова

от доц. д-р Сергей Милчев Бистричанов
Лесотехнически университет гр. София
Професионално направление 6.2 Растителна защита,
научна специалност Растителна защита (фитопатология)
определен съгласно Заповед № 684-д/ 17.11.2015 г. на Председателя на ССА за член
на научното жури

По обявения в ДВ бр. 63от 24.07.2015 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ от ДЗИ – Генерал Тошево документи са подадени единствено от гл. ас. д-р Ваня Димитрова Иванова от ДЗИ – Генерал Тошево.

1. Кратко представяне на кандидата.

Кандидатът гл. ас. д-р Ваня Димитрова Иванова е родена на 02.04.1963 г. Завършва висше образование в Аграрен университет-Пловдив през 1987 г., специалност „Растителна защита“, като придобива квалификация „Магистър“ инженер-агроном и психология във ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна където получава степените „Бакалавър“ и „Магистър“ по психология. Трудовия и път започва и понастоящем е свързан с ДЗИ-Генерал Тошево, където постъпва като агроном-наука в секция „Селекция на зърнено-житни култури“ (1987-1988), продължава като специалист в лаборатория „Технологични качества на зърнено-бобовите култури“ (1988-1991) и агроном-наука секция „Селекция на зърнено-бобови култури“. От 1996 г. гл. ас. д-р В. Иванова е научен сътрудник по научна специалност Растителна защита (фитопатология), преминава през различните степени и през 1999г. става главен асистент (научен сътрудник I-ва степен). През 2012 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ в научно направление 6.2 Растителна защита (фитопатология) със дисертационен труд на тема „Проучвания върху устойчивостта при обикновената пшеница и други видове към причинителя на кафява ръжда *Puccinia triticina* Ericss“. Член на Съюза на учените в България (приложен диплом) и владее английски (сертификат) и руски езици.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р В.Иванова участва с обща продукция от 32 труда, от които 3 под печат (по-малко от 10%), групирани по следния начин:

❖ Научни публикации по номенклатурната специалност - от тях:

- Публикации, свързани с докторската дисертация - 3 броя (две самостоятелни и една като трети автор) включително и автореферат на дисертационен труд, които не подлежат на разглеждане;
- Публикации с импакт фактор - 2 броя с общ IF -1,300 (№20 – 0,611 + № 26 – 0,699), като се покриват 64% от изискваните 2.5 пункта.
- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания -10 броя в България (№ 1; 2; 8; 10; 15; 17; 18; 19; 21; 23) и 1 в чужбина (№ 9), общо 11.

- Публикации в нереферирани научни списания - 4 броя (№ 11; 12; 14; 22) и 1 в чужбина (№ 3), общо 5.

- Публикации в сборници от конференции в чужбина – 6 броя (№ 5; 6; 25; 27; 28; 29).

- Публикации в сборници от конференции в България - 5 бр. (№ 4; 7; 13; 16; 24).

Общия брой публикации в чужбина е 10 при изискуеми 5 от изискванията в ССА

Личното участие на гл. ас. д-р В. Иванова в посочените 29 научни труда (с 4 повече от критериите в ССА) се илюстрира с факта, че 5 са самостоятелни (№ 11; 25; 27; 28; 29), в 5 - е първи (№ 12; 14; 22; 24; 26), като отговаря на изисваните 1/3 за водещ автор, в 8 - е втори (№ 4; 7; 8; 9; 13; 16; 17; 18), а в останалите 11 – е трети и следващ автор (№ 1; 2; 3; 5; 6; 10; 15; 19; 20; 21; 23). Приетите за печат са 3бр. (покрива се норматива за 10% под печат).

❖ Научно-популярни публикации -1 брой.

За изготвяне на становището подлежат на анализ 29 броя.

3. Научноизследователска дейност.

➤ Области на публикуване.

Научните изследвания и публикационната дейност на гл. ас. д-р В. Иванова са свързани с теми по растителната защита (проучвания на имунитета при бобови и житни култури) с оглед приложението им в селекционния процес. Многогодишната работа в ДЗИ (28г.) и дава възможност да натрупа богат опит за диагностиката, при проучването на популациите патогени и тяхната специализация и вирулентност. Получената научна информация в последствие се прилага за разработване на успешни селекционни програми при пшеница (мека и твърда), тритикале, ечемик и леща.

➤ Цитирани и реферирани на научната продукция.

Публикационната дейност на кандидата е позната не само у нас, но и в чужбина, като е подкрепена с 32 цитата в научни издания, разпределен както следва – 17 в международни списания (№ 1; 7; 9; 13; 14; 15; 16; 17; 20; 21; 22; 23; 24; 26; 28; 29; 31), от които 5 с IF (в bold); 10 в български (№ 4; 5; 6; 10; 12; 19; 25; 27; 30; 31); три монографии (№ 3; 8; 11) и две дисертации (№ 2; 18) с което се надхвърлят изискванията (общо 12 от които 3 в международни публикации).

➤ Участие в научни проекти.

Изследователската дейност на кандидата е свързана с разработване на 7 научноизследователската проекта (при изискване за 5), финансирани от ССА в които кандидатът участва при изпълнението на отделни задачи. Няма участие в международни проекти.

4. Научно-приложна дейност

Научно-приложната дейност на гл. ас. д-р В. Иванова е свързана тясно с областта на научните и интереси. Доказателства за това са създадените в съавторство (58 бр. общо) оригинални български сорта мека и твърда пшеница, тритикале, ечемик и леща. От тях съответно: обикновена пшеница от общо 34 сорта, 28 са патентовани, 2 вписани в официалния списък на РБ (№ 3 и 9) и за четири няма списък с оригинаторите (№ 15; 20; 31; 32); тритикале от общо 11 сорта, 9 имат сертификат, а при 2 липсва списък със създателите на сортовете (№ 44 и 45); ечемик от общо 5 сорта при № 48 и 50 и няма списък на селекционерите, а другите 3 сорта са патентовани; твърда пшеница от 5 представени сорта, 4 са със сертификат, а 1 (№ 52) няма списък; леща – и двата сорта да патентовани. Депозирани са и три броя зародишна плазма за които е приложен сертификат. В резюме от представените в списъка официално е признато съавторството на кандидата за 46

оригинални български сорта земеделски култури, като два са вписани в официалната сорта листа на БР със заповед на МЗХ. Сертифицирани са и три линии със зародишна плазма.

5. Значимост на приносите за науката и практиката.

Научните и научно-приложни приноси на публикационната дейност на гл. ас. д-р В. Иванова покриват областта в която работи, а именно видовото разнообразие на патогени и имунологията при житни и бобови култури в България. Генерирана е научна информация за патогенната популация на кафявата ръжда (*Puccinia recondita* f.sp. *tritici*) и нейни качествени характеристики (вирулентност, поява и миграция на нови патогенни патотипове) и проучени различни източници на устойчивост, като са проследени промените в нея за периода 1996 – 2010г. Направена е оценка на образци от двузърнест лимец (*Triticum turgidum* ssp. *dicocum*) – 238 бр.; на нови линии твърда пшеница и тритикале (за устойчивост към *Puccinia triticina*); на линии ечемик за устойчивост към ниски температури, кафява ръжда и фузариоза, както и влиянието на някои агротехнически фактори върху компонентитена класа след епифитотия от фузариоза. След анализ (фитопатологичен и биохимичен) на селекционни образци обикновена пшеница са селектирани линии с комплексна устойчивост към икономически важни за България болести (кафява и черна ръжда, брашнеста мана) с оглед включването им в селекционния процес. Проучена е реакцията на популацията от жълта ръжда и нейното отношение към линии и сортове пшеница и тритикале и е установено, че част от сортовете с хоризонтална устойчивост на листна ръжда имат и висока и средна такава към жълта ръжда. Установени са характеристиките на наши и чужди сортове и линии фасул с цел изпълването им в селекционния процес и е проучена тяхната реакция спрямо *Xantomonas campestris* pv. *phaseoli* (Smith) Dye., апробирана е системата BIOLOG за експресна идентификация на бактерии и е установено влиянието на някои фактори (почвена влага и третиране на семена с фунгициди) при поникването на семена фасул.

Пряко свързана с научната е и научно-приложната дейност на кандидата в която е приложена получената информация и изразена в създаването, като кооригинатор на 46 оригинални български сорта земеделски култури и три линии със зародишна плазма на пшеница. Научните и научно-приложни приноси са доказателство за професионализъм на кандидата в областта на растителната защита при житните и бобови култури.

6. Заключение.

Въз основа на направения комплексен преглед и анализ на научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че гл. ас. д-р Ваня Димитрова Иванова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в ССА за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Представената научна и научно-приложна продукция доказва професионализъм, илюстрира способност за провеждане на самостоятелни актуални научни изследвания, както и да обобщава, анализира и прилага натрупаната научна информация в практиката. Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** разностранната дейност на кандидата.

Предлагам на почитаемото Научно жури да гласува положително, а Научният съвет на ДЗИ – Генерал Тошево да избере гл. ас д-р Ваня Димитрова Иванова за „Доцент“ в професионално направление 6.2 Растителна защита (фитопатология).

Дата: 14.01.2016 г.
ЛТУ - София

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....
/доц.д-р С. Бистричанов/